

د پوهنې وزارت

اسلامي ښوونه او روزنه

دويم ټولگي

د چاپ کال: ۱۳۹۸ هـ. ش.

ملي سرود

دا عزت د هر افغان دی
هر بچی یې قهرمان دی
د بلوڅو د ازبکو
د ترکمنو د تاجکو
پامیریان، نورستانیان
هم ایماق، هم پشه بان
لکه لمر پر شنه آسمان
لکه زړه وي جاویدان
وایو الله اکبر وایو الله اکبر

دا وطن افغانستان دی
کور د سولې کور د تورې
دا وطن د ټولو کور دی
د پښتون او هزاره وو
ورسره عرب، گوجر دي
براهوي دي، قزلباش دي
دا هیواد به تل خلیږي
په سینه کې د آسیا به
نوم د حق مودی رهبر

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

د پوهنې وزارت

اسلامي ښوونه او روزنه
دویم ټولگی

د چاپ کال : ۱۳۹۸ هـ . ش .

د کتاب ځانگړتیاوې

مضمون: اسلامي ښوونه او روزنه

مؤلفین: د تعلیمي نصاب د اسلامي ښوونې او روزنې د برخې د درسي کتابونو مؤلفین

ادیت کوونکي: د پښتو ژبې د ادیت دپارتمنت غړي

ټولگی: دویم

د متن ژبه: پښتو

انکشاف ورکوونکی: د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تألیف لوی ریاست

خپروونکی: د پوهنې وزارت د اړیکو او عامه پوهاوي ریاست

د چاپ کال: ۱۳۹۸ هجري شمسي

د چاپ ځای: کابل

چاپ خونه:

برېښنالیک پته: curriculum@moe.gov.af

د درسي کتابونو د چاپ، وپش او پلورلو حق د افغانستان اسلامي جمهوریت د پوهنې

وزارت سره محفوظ دی. په بازار کې یې پلورل او پېرودل منع دي. له سرغړوونکو سره

قانوني چلند کېږي.

د پوهنې د وزیر پیغام

اقراً باسم ربک

د لوی او ښوونکي خدای ﷻ شکر په ځای کوو، چې مور ته یې ژوند رابښلی، او د لوست او لیک له نعمت څخه یې برخمن کړي یو، او د الله تعالی پر وروستي پیغمبر محمد مصطفی ﷺ چې الهي لومړنی پیغام ورته (لوستل) و، درود وایو.

څرنګه چې ټولو ته ښکاره ده ۱۳۹۷ هجري لمريز کال د پوهنې د کال په نامه ونومول شو، له دې امله به د گران هېواد ښوونیز نظام، د ژورو بدلونونو شاهد وي. ښوونکی، زده کوونکی، کتاب، ښوونځی، اداره او د والدينو شوراګانې د هېواد د پوهنیز نظام شپږګوني بنسټیز عناصر بلل کيږي، چې د هېواد د ښوونې او روزنې په پراختیا او پرمختیا کې مهم رول لري. په داسې مهم وخت کې د افغانستان د پوهنې وزارت د مشرتابه مقام، د هېواد په ښوونیز نظام کې د ودې او پراختیا په لور بنسټیزو بدلونونو ته ژمن دی.

له همدې امله د ښوونیز نصاب اصلاح او پراختیا، د پوهنې وزارت له مهمو لومړیتوبونو څخه دي. همدارنګه په ښوونځيو، مدرسو او ټولو دولتي او خصوصي ښوونيزو تاسيساتو کې، د درسي کتابونو محتوا، کیفیت او توزیع ته پاملرنه د پوهنې وزارت د چارو په سر کې ځای لري. مور په دې باور یو، چې د باکیفیته درسي کتابونو له شتون پرته، د ښوونې او روزنې اساسي اهدافو ته رسېدلی نشو.

پورتنیو موخو ته د رسېدو او د اغېزناک ښوونیز نظام د رامنځته کولو لپاره، د راتلونکي نسل د روزونکو په توګه، د هېواد له ټولو زړه سواندو ښوونکو، استادانو او مسلکي مدیرانو څخه په درناوي هيله کوم، چې د هېواد بچيانو ته دې د درسي کتابونو په تدریس، او د محتوا په لېږدولو کې، هيڅ ډول هڅه او هاند ونه سپموي، او د يوه فعال او په ديني، ملي او انتقادي تفکر سمبال نسل په روزنه کې، زيار او کوشنې وکړي. هره ورځ د ژمنې په نوي کولو او د مسؤولیت په درک سره، په دې نیت لوست پیل کړي، چې د نن ورځې گران زده کوونکي به سبا د يوه پرمختللي افغانستان معماران، او د ټولني متمدن او گټور اوسېدونکي وي.

همدا راز له خوږو زده کوونکو څخه، چې د هېواد ارزښتناکه پانګه ده، غوښتنه لرم، خو له هر فرصت څخه گټه پورته کړي، او د زده کړې په پروسه کې د ځيرکو او فعالو ګډونوالو په توګه، او ښوونکو ته په درناوي سره، له تدریس څخه ښه او اغېزناکه استفاده وکړي.

په پای کې د ښوونې او روزنې له ټولو پوهانو او د ښوونیز نصاب له مسلکي همکارانو څخه، چې د دې کتاب په لیکلو او چمتو کولو کې یې نه ستړې کېدونکې هلې ځلې کړې دي، مننه کوم، او د لوی خدای ﷻ له دربار څخه دوی ته په دې سپیڅلې او انسان جوړوونکې هڅې کې بريا غواړم. د معیاري او پرمختللي ښوونیز نظام او د داسې ودان افغانستان په هیله چې وګړي یې خپلواک، پوه او سوکاله وي.

د پوهنې وزیر

دکتور محمد میرویس بلخي

فهرست

مخونه	عنوانونه
۱	د اسلام بناوې
۳	د طبيې او شهادت کلمې
۵	د تمجيد کلمه (۱)
۷	د تمجيد کلمه (۲)
۹	د تمجيد کلمه (۳)
۱۱	د تمجيد کلمه
۱۳	په الله ﷻ ايمان
۱۵	په پرښتو ايمان
۱۷	په آسماني کتابونو ايمان
۱۹	په پيغمبرانو ﷺ ايمان
۲۱	په آخرت ايمان
۲۳	په تقدير (اندازه) ايمان
۲۵	په بيا را ژوندي کېدلو ايمان
۲۷	آمنت بالله
۲۹	قبر
۳۱	د لمانځه شرطونه
۳۳	د اوداسه فرضونه
۳۵	د اوداسه عملي طريقه

مخونه	عنوانونه
۳۷	لمونځ
۳۹	تسميغ او تحميد
۴۱	التحيات
۴۲	دروود او دعا
۴۳	د لمانځه د ادا کولو عملي طريقه (۱)
۴۵	د لمانځه د ادا کولو عملي طريقه (۲)
۴۷	د لمانځه د ادا کولو طريقه (۱)
۴۹	د لمانځه د ادا کولو طريقه (۲)
۵۱	پنځه فرض لمونځونه (۱)
۵۳	پنځه فرض لمونځونه (۲)
۵۵	د جماعت لمونځ
۵۷	رښتيا ويل
۵۹	د مور او پلار درناوی
۶۱	د گاونډي حقوق
۶۳	د مشرانو حقوق
۶۵	د جومات ادبونه
۶۷	د روغتيا ارزښت
۶۹	سوله
۷۰	د مسلمان خوی

لومړی لوست

د اسلام بناوې

اسلام پنځه بناوې لري:

۱ – طيبه کلمه

۲ – لمونځ

۳ – روژه

۴ – زکات

۵ – حج

فعالیت

زده کوونکي دي د اسلام د پنځو بناوو په هکله له یو بل څخه پوښتنې
وکړي.

ارزونه

- ۱- د اسلام څو بناوې دي؟
- ۲- د اسلام دویمه بناء ووايي؟
- ۳- ترتیب یې کړئ:
- روژه- حج- کلمه- لمونځ- زکات
- ۱- ۲- ۳- ۴- ۵-

دویم لوست

د طیبې او شهادت کلمې

۱ - طیه کلمه:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ

۲ - د شهادت کلمه:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا
عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

د کلمو تکرارول:

- أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ.

- وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

فعالیت

زده کوونکی دې د طبیې او شهادت کلمې یو له بل څخه وپوښتي.

ارزونه

۱ - طبیه کلمه ووايئ.

۲ - د شهادت کلمه ووايئ.

۳ - بشپړ یې کړئ:

أَشْهَدُ أَنْ الْإِلَهَ مُحَمَّدًا وَرَسُولُهُ.

دریم لوست

د تمجید کلمه (۱)

سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، ...

فعالیت

زده کوونکی دې لوست بنوونکی پسې په لوړ غږ تکرار کړي او خو
خله دې ووايي.

ارزونه

- ۱- د تمجید د کلمې لومړۍ برخه په لوړ غږ ووايي.
- ۲- د تمجید د کلمې لومړۍ برخه له یاده ووايي.

خلورم لوست

د تمجید کلمه (۲)

وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، ...

د کلمو تکرار:

- وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

- وَاللَّهُ أَكْبَرُ

فعالیت

زده کوونکي دي په بېلو بېلو ډلو کې د لوست متن له یو بل څخه وپوښتي.

ارزونه

۱- د تمجید د کلمې دویمه برخه ووايي.

۲- بشپړ یې کړئ.

«سُبْحَانَ اللَّهِ..... وَاللَّهُ أَكْبَرُ»

۳- د تمجید د کلمې دویمه برخه له یاده ووايي.

پنجم لوست

د تمجید کلمه (۳)

وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

د کلمو تکرار:

- وَلَا حَوْلَ

- وَلَا قُوَّةَ

- إِلَّا بِاللَّهِ

- الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

فعالیت

زده کوونکی دې د تمجید کلمه په ډلییز ډول تکرار او له یو بل څخه وپوښتي.

ارزونه

بشپړ یې کړئ:

«سُبْحَانَ اللَّهِ..... وَاللَّهُ أَكْبَرُ»

«وَلَا حَوْلَ.....»

شېرم لوست

د تمجید کلمه

سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ
أَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

د کلمو تکرار:

- سُبْحَانَ اللَّهِ

- وَالْحَمْدُ لِلَّهِ

- وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

- وَاللَّهُ أَكْبَرُ

- وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ

- إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

فعالیت

زده کوونکی دې د تمجید کلمه په لوړ غږ ووايي او له یو بل څخه دې وپوښتي.

ارزونه

۱ - د تمجید کلمه په لوړ غږ ولولئ.

۲ - د تمجید کلمه له یاده ووايي.

۳ - بشپړ یې کړئ:

سُبْحَانَ اللَّهِ..... وَاللَّهُ أَكْبَرُ

وَلَا حَوْلَ..... إِلَّا..... الْعَظِيمِ

اووم لوست

په الله جل جلاله ایمان

آمنتُ بالله...

معنا: په الله جل جلاله ایمان لرم.

- باور لرم چې الله جل جلاله یو دی.

- شریک او ساری نه لري.

- قادر او خواکمن دی.

- د ټولو خیزونو پیدا کوونکی دی.

فعالیت

زده کوونکي دي په ډلييز ډول لوست تکرار کړي.

ارزونه

۱ - «آمنتُ بالله» معنا کړئ.

بشپړ يې کړئ:

۲ - باور لرو چې يوازنی ذات دی.

۳ - قادر او دی.

۴ - شریک او نه لري.

اتم لوست

په پرېستو ايمان

... وَمَلَأْتَهُ ...

معنا: او د الله ﷻ په پرېستو ايمان لرم.

- باور لرو چې پرېستې د الله ﷻ مخلوق دي.

- د نور څخه پيدا شوي دي.

- د الله ﷻ له امر څخه سرغړونه نه کوي.

فعالیت

زده کوونکی دې لوست په خپلو منځو کې تکرار کړي.

ارزونه

۱ - وملائگته څه معنا لري؟

بشپړ یې کړئ:

۲ - پرېستې د..... مخلوق دي.

۳ - له..... پیدا شوي دي.

نهم لوست

په آسماني کتابونو ايمان

...وکتبه...

معنا: او د الله ﷻ په کتابونو باندې ايمان لرم.

آسماني کتابونه حق دي.

آسماني کتابونه خلور دي:

۱_ تورات: په موسیٰ عليه السلام نازل شوی دی.

۲_ زبور: په داود عليه السلام نازل شوی دی.

۳_ انجيل: په عیسیٰ عليه السلام نازل شوی دی.

۴_ قرآن کریم: په حضرت محمد صلی الله علیه و آله نازل شوی

دی.

فعالیت

زده کوونکی دې د آسماني کتابونو په هکله له یو بل څخه پوښتنې وکړي.

ارزونه

- ۱- «وکتبه» وژباړئ.
- ۲- آسماني کتابونه څو دي؟ نومونه یې واخلي.
- ۳- لاندې خالي ځایونه په مناسبو کلمو ډک کړئ:
 - انجیل پر عائمه
 - تورات پر عائمه
 - زبور پر عائمه
- او پر حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم نازل شوی دی.

لسم لوست

په پیغمبرانو ﷺ ایمان

وَرُسُلِهِ....

ژباړه: او د الله ﷻ په پیغمبرانو باندې ایمان

لرم.

ټول پیغمبران حق دي.

د بشر د لارښوونې لپاره را استول شوي دي.

تر ټولو لومړنی پیغمبر آدم عَلَيْهِ السَّلَامُ او وروستنی

حضرت محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دی.

فعالیت

زده کوونکي دي د پیغمبران علیهم السلام په هکله یو له بل څخه پوښتنې وکړي.

ارزونه

- ۱- پیغمبران علیهم السلام د څه لپاره را استول شوي دي ؟
- ۲- لاندې تش ځایونه په مناسبو کلمو ډک کړئ:
- ټول پیغمبران علیهم السلام دي.
- تر ټولو لومړنی پیغمبر او وروستی یې دی.

یولسم لوست

په آخرت ایمان

...وَالْيَوْمِ الْآخِرِ...

ژباړه: او د آخرت په ورځ ایمان لرم.

ایمان لرو چې:

د آخرت ورځ راتلونکې ده.

د آخرت ورځ د حساب ورځ ده.

په آخرت کې هر چا ته د خپل عمل بدل او سزا

ورکول کېږي.

فعالیت

زده کوونکي دې د لوست متن په لوړ غږ ووايي او د لوست په هکله دې یو له بل څخه پوښتنې وکړي.

ارزونه

۱- آخرت د څه شي ورځ ده ؟

بشپړ یې کړئ:

۲- د آخرت ورځ ده.

۳- په آخرت کې هر چا ته د ورکول کېږي.

دولسم لوست

په تقدیر ایمان

وَالْقَدْرَ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى...

ژباړه: او د خیر او شر په تقدیر چې د الله جل جلاله له

لوري دی ایمان لرم.

د کلمو تکرار:

- وَالْقَدْرَ خَيْرِهِ

- وَشَرِّهِ

- مِنَ اللَّهِ تَعَالَى

فعالیت

زده کوونکي دې د تقدیر خیر او شر په هکله یو له بل سره خبرې وکړي.

ارزونه

۱- خیر او شر د چا له لوري دی؟

بشپړ یې کړئ:

۱- والقدر.....

۲- او د خیر..... له لوري دی ایمان لرم.

ديار لسم لوست

په بيا را ژوندي کېدلو ايمان

... وَالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ.

ژباړه: او له مرگه وروسته په بيا را ژوندي کېدو

ايمان لرم.

ايمان لرو چې:

له مرگه وروسته ژوندي کېدل حق دي.

د آخرت ژوند د تل لپاره دی.

په حشر کې د انسانانو راټولېدل حق دي.

فعالیت

زده کوونکی دې د لوست په هکله له یو بل څخه پوښتنې وکړي.

ارزونه

- ۱- وَالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ څه معنی لري ؟
- ۲- له مرگه وروسته ژوندي کېدل دي.
- ۳- د آخرت ژوند څرنگه دی ؟
- ۴- د راتولېدل حق دي.

خوارسم لوست

آمنت بالله

آمَنْتُ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَالْقَدْرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى وَالْبَعْثِ بَعْدَ
الْمَوْتِ.

د کلمو تکرار:

آمَنْتُ بِاللَّهِ
وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَالْقَدْرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى
وَالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ.

فعالیت

زده کوونکی دې آمنت بالله په لوړ غږ تکرار او له یو بل څخه دې
پوښتنې وکړي.

ارزونه

۱- آمنتُ باللهِ ولولئ.

۲- آمنتُ باللهِ له یاده ووايئ.

۳- بشپړ یې کړئ:

آمنتُ باللهِ ورسله

والقدر تعالی

قبر

په قبر کې له هر انسان څخه درې پوښتنې

کېږي:

- رب دې څوک دی؟
- دین دې څه دی؟
- پیغمبر دې څوک دی؟

فعالیت

زده کوونگی دی د بنوونگی په مرسته یادی پوښتنې په خپلو کې تکرار کړي.

ارزونه

۱- قبر څه دی؟

۲- په قبر کې کومې پوښتنې کېږي؟

د لمانځه شرطونه

د لمانځه شرطونه اته دي:

- ۱_ د بدن پاکوالی.
- ۲_ د جامو پاکوالی.
- ۳_ د ځای پاکوالی.
- ۴_ د وخت پېژندل.
- ۵_ د عورت پټول.
- ۶_ قبلي ته مخ کول.
- ۷_ نیت کول.
- ۸_ د تحریمه تکبیر ویل.

فعالیت

زده کوونکی دی په بیلابیلو ډلو کې د لمانځه د شرطونو په هکله یو له بل څخه پوښتنې وکړي.

ارزونه

۱- د لمانځه شرطونه څو دي؟

۲- د لمانځه شرطونه ووايي.

اووه لسم لوست

د اوداسه فرضونه

د اوداسه فرضونه څلور دي:

۱_ د ټول مخ مينځل.

۲_ د لاسونو مينځل
له څنگلو سره.

۳_ د سر د څلورمې برخې
مسح کول.

۴_ د پښو مينځل
له بڼگرو سره.

فعالیت

زده کوونکي دي د اوداسه فرضونه په عملي بڼه په ټولگي کې را په
گونه کړي.

ارزونه

- ۱- د اوداسه فرضونه خو دي ؟
- ۲- د اوداسه فرضونه ووايي.

اتسم لوست

د اوداسه عملي طريقه

فعالیت

- ۱۔ بناغلی بشوونکی دی په زده کوونکو اودس وکړي.
- ۲۔ زده کوونکی دی د بشوونکی تر نظر او لارېشوونو لاندې اودس

وکړي.

لمونح

١ - نیت.

٢ - اللّٰه اَكْبَرُ.

٣ - سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ
وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلَا إِلٰهَ غَيْرُكَ.

٤ - اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ.

٥- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

٦- الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ (١) الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ (٢)

مَالِكِ یَوْمِ الدِّیْنِ (٣) اِیَّاكَ نَعْبُدُ وَاِیَّاكَ نَسْتَعِیْنُ

(٤) اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِیْمَ (٥) صِرَاطَ الَّذِیْنَ

اَنْعَمْتَ عَلَیْهِمْ (٦) غَیْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَیْهِمْ وَلَا الضَّالِّیْنَ (٧)

٧- آمِیْن

٨- قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ (١) اللّٰهُ الصَّمَدُ (٢) لَمْ یَلِدْ

وَلَمْ یُوْلَدْ (٣) وَلَمْ یَكُنْ لَهٗ كُفُوًا اَحَدٌ (٤)

شلم لوست

تسمیع او تحمید

اللَّهُ أَكْبَرُ

– سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ (درې ځلې)

– سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ.

– رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ.

اللَّهُ أَكْبَرُ

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى (درې ځلې)

یو ویشتم لوست

التَّحِيَّاتُ

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ السَّلَامُ عَلَيْكَ
أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ السَّلَامُ عَلَيْنَا
وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا
اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

دوه ويشتم لوست

درود او دعا

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا
صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ
حَمِيدٌ مُّجِيدٌ.

اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا
بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ
حَمِيدٌ مُّجِيدٌ.

اللَّهُمَّ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ
حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ.

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ.

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ.

د لمانځه د ادا کولو

عملي طريقه (۱)

خیر و یستم لوست

د لمانځه د ادا کولو

عملي طريقه (۲)

د لمانځه د ادا کولو

طريقه (۱)

زده کوونکي د دې لوست د متن په ويلو مکلف نه دي.

لومړی رکعت:

نیت، د لاسونو پورته کول، تحریمه تکبیر ویل،
تر نامه لاندې د لاسونو تړل، د ثناء، تعوذ،
بسم الله، د فاتحې سورت او د یوې بلې سورې
قرائت کول.

د الله اکبر په ویلو رکوع ته ځو او د تسمیع او
تحمید په ویلو بېرته ولاړیږو او د تکبیر په ویلو
سره سجدې ته ځو، دوه سجدې کوو.

دویم رکعت:

دویم رکعت د لومړي رکعت په خیر دی، یوازې
دومره توپیر لري چې په دویم رکعت کې ثناء
او تعوذ نه ویل کېږي.

له سجدو کولو وروسته کښینو او تشهد «التحيات»
وايو، که لمونځ دوه رکعتي و، ورپسې درود او
دعا وايو او بیا ښي او کين لور ته سلام اړوو.

فعالیت

زده کوونکي دې اودس وکړي او عملاً دوه رکعته لمونځ دې اداء کړي.

ارزونه

- ۱- د لمانځه د لومړي رکعت د ادا کولو طریقه ووايي.
- ۲- د لمانځه د دویم رکعت د ادا کولو طریقه ووايي.
- ۳- د لمانځه تسبیح ووايي.
- ۴- التحیات ووايي.

شپږ ويستم لوست

د لمانځه د ادا کولو

طريقه (۲)

زده کوونکي د دې لوست د متن په ويلو مکلف نه دي.

درېم رکعت:

د دویم رکعت له تشهد ویلو وروسته د تکبیر په ویلو ولاړیږو، که رکعت تش و، یوازي بسم الله او د فاتحې سورت وايو. او نور د لومړي او دویم رکعت په څیر ادا

کیري

څلورم رکعت:

څلورم رکعت د دریم رکعت په څیر دی، خو له سجدو کولو وروسته کښینو او تشهد «التحيات»، درود او دعا وایو وروسته ښي او کښ لوري ته سلام گرځوو.

که رکعتونه ډک وو؛ نو د فاتحې په سورت پسې یو بل سورت هم وایو.

فعالیت

زده کوونکي دې د څلور رکعتي لمانځه په هکله په خپلو منځونو کې له یو بل څخه پوښتنې وکړي.

ارزونه

- ۱- د دریم رکعت د ادا کولو طریقه ووايي.
- ۲- د څلورم رکعت د ادا کولو طریقه ووايي.
- ۳- د سجدې تسبیحات ووايي.

پنځه فرض لمونځونه (۱)

د سهار لمونځ

څلور رکعته

دوه رکعته فرض

دوه رکعته سنت

د ماسپنين لمونځ

لس رکعته

دوه رکعته سنت

څلور رکعته

فرض

څلور رکعته

سنت

د مازديگر لمونځ

څلور رکعته فرض

فعالیت

زده کوونگی دی د سهار او ماسپین د لمونخونو د رکعتونو شمیر یو له بل څخه وپوښتي.

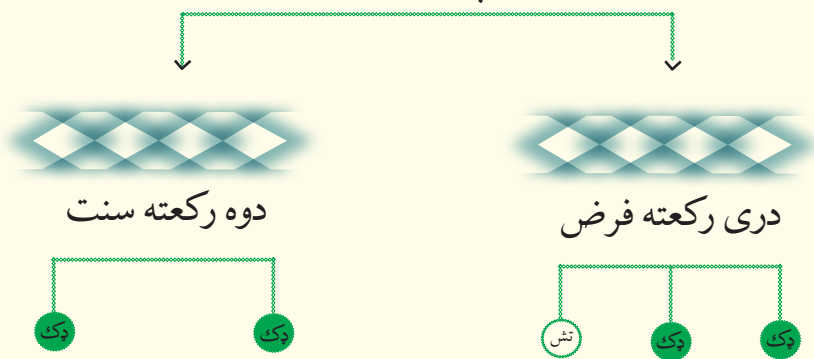
ارزونه

- ۱- د سهار لمونخ څو رکعته دی؟
- ۲- د ماسپین لمونخ څو رکعته دی؟
- ۳- د ماسپین لمونخ څو رکعته فرض او څو رکعته سنت دی؟
- ۴- د مازدیگر لمونخ څو رکعته دی؟
- ۵- د ماسپین او مازدیگر لمونخونو تش رکعتونه ووايي.

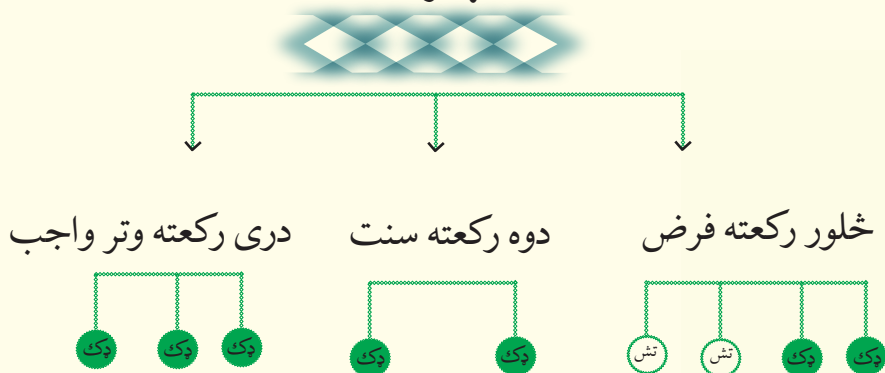

پنځه فرض لمونځونه (۲)

د ماښام لمونځ
پنځه رکعته

د ماخوستن لمونځ
نهه رکعته

فعالیت

زده کوونکي دي د مابنام او ماخوستن د لمونځونو فرض او سنت
رکعتونه له يو بل څخه وپوښتي.

ارزونه

- ۱- د مابنام لمونځ څو رکعته دی ؟
- ۲- د ماخوستن لمونځ څو رکعته دی ؟
- ۳- د مابنام او ماخوستن لمونځونو تش رکعتونه ووايي.

نه ويشتم لوست

د جماعت لمونځ

په جماعت سره لمونځ کول سنت دي.

په جماعت سره لمونځ کول ډير ثواب لري.

موږ په جماعت سره لمونځ کوو.

فعالیت

زده کوونکی دې د ښوونکي په مرسته عملاً په ټولگي کې د جماعت
لمونځ تمثيل کړي.

ارزونه

بشپړ يې کړئ:

- ۱- په جماعت سره لمونځ..... دي.
- ۲- په جماعت سره لمونځ..... لري.
- ۳- مور په جماعت سره

ديرشم لوست

رښتيا ويل

پيغمبر ﷺ فرمايلي دي:

– رښتيا وايئ.

– له دروغو ځانونه وژغورئ.

ځکه چې:

رښتيا ويل خلاصون او دروغ ويل هلاکت دی. (۱)

فعالیت

زده کوونکي دې د رښتیا ویلو د گټو او د دروغو ویلو د ضررونو په هکله له یو بل سره خبرې وکړي.

ارزونه

۱- حضرت محمد ﷺ د رښتیا ویلو په هکله څه فرمایلي دي؟

۲- د رښتیا ویلو گټې ووايي.

یو دیرشم لوست

د مور او پلار درناوی

پیغمبر ﷺ فرمایي: «د مور او پلار سره نیکی او

بښگنه تر ټولو غوره عمل دی». (۱)

- مور د خپل مور او پلار درناوی کوو.

- مور د خپل مور او پلار خدمت کوو.

- مور له خپل مور او پلار سره مینه لرو.

فعالیت

زده کوونکي دې د مور او پلار د حقونو په هکله له یو بل سره خبرې وکړي.

ارزونه

۱- پیغمبر ﷺ د مور او پلار په هکله څه فرمایلي دي؟

۲- بشپړ یې کړئ:

- مور..... درناوی کوو.

- مور له..... مینه لرو.

دوه دیرشم لوست

د گاونډي حقوق

گاونډی پر مور حق لري.

مور له گاونډي سره مرسته کوو.

مور د خپل گاونډي درناوی کوو.

گاونډي ته ضرر رسول گناه ده.

فعالیت

زده کوونکي دي د گاونډي د حقونو په هکله له یو بل سره خبرې
وکړي.

ارزونه

لاندي جملې بشپړې کړئ:

۱- مور له سره مرسته کوو.

۲- مور د درناوی کوو.

۳- گاونډي گناه ده.

دري ديرشم لوست

د مشرانو حقوق

پيغمبر ﷺ فرمايلي دي:

«څوک چې زموږ د مشرانو درناوی نه کوي

زموږ له ډلې څخه نه دی.» (۱)

- موږ مشرانو ته سلام اچوو.

- موږ د مشرانو خبره منو.

- په کارونو کې له مشرانو سره مشوره کوو.

۱- (المعجم الكبير للطبرانی)

فعالیت

زده کوونکی دې د مشرانو د حقونو په هکله له یو بل سره خبرې
وکړي.

ارزونه

لاندې جملې بشپړې کړئ:

۱ - مور..... ته سلام.....

۲ - مور..... خبره منو.

۳ - مور له مشرانو..... کوو.

څلور دیرشم لوست

د جومات ادبونه

جومات د عبادت ځای دی.

- په اوداسه سره جومات ته داخلېږو.

- د ننوتلو په وخت کې دا دعا وایو:

«اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ»

- له جومات څخه د وتلو پر مهال دا دعا وایو

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ»

- په جومات کې منډې وهل، خندل او لوبې

کول گناه ده.

فعالیت

زده کوونکی دې د جومات د ادبونو په هکله له یو بل سره خبرې وکړي.

ارزونه

۱- جومات ته د ننوتلو پر وخت کومه دعا ویل کیږي؟

۲- له جومات څخه د وتلو پر وخت کومه دعا ویل کیږي؟

پنځه دیرشم لوست

د روغتیا ارزښت

پیغمبر ﷺ فرمایلي دي:

«نظافت د ایمان یوه برخه ده»^(۱)

نظافت ته پاملرنه نه کول د ناروغیو لامل کېږي.

موږ باید خپل بدن او جامې پاک وساتو.

موږ خپل کور، جومات او ټولګی پاک ساتو.

۱- (صحیح مسلم)

فعالیت

زده کوونکي دي د روغتيا د ارزښت په هکله له يو بل سره خبرې وکړي.

ارزونه

۱- پیغمبر ﷺ د نظافت په هکله څه فرمایلي دي ؟

۲- بشپړ یې کړئ:

مور باید..... پاک وساتو.

مور خپل کور..... پاک ساتو.

سوله

اسلام د ورورگلوۍ دین دی.
 اسلام مور پخلایني ته هڅوي.
 الله ﷻ د سولې په هکله فرمايي: ﴿وَالصُّلْحُ خَيْرٌ﴾.
 ژباړه: او سوله کول غوره دي.
 مور له هیچا سره شخړې او جگړې نه کوو.

زده کوونکي دې د سولې او پخلایني په هکله په خپلو کې خبرې وکړي.

- ۱- الله ﷻ د سولې په هکله څه فرمایلي دي؟
- ۲- بشپړ یې کړئ:
- اسلام: د دین دی.
- مور له هیچا سره نه کوو.

اووه دیرشم لوست

د مسلمان خوی

پیغمبر ﷺ فرمایلي دي:

«الله تعالی د بنده مرسته کوي، تر هغه پورې

چې بنده دخپل ورور مرسته کوي» (۱).

- مور له مسلمانانو سره **بڼه چلند** کوو.

- مور د کور په **چارو کې مرسته** کوو.

- مور هیچا ته **ضرر نه رسوو**.

۱- رواه مسلم

فعالیت

زده کوونکي دې د یوه مسلمان د خوی په هکله په خپلو کې خبرې وکړي.

ارزونه

۱- د یوه مسلمان د خوی په هکله خپل معلومات ووايي.

۲- بشپړ یې کړئ:

- مور له مسلمانانو سره.....کوو.

- مور د کور په.....کوو.

- مور هیچا ته.....نه رسوو.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**